2026/1946

19.8.2026

TÕLGE

Euroopa Liidu ja Djibouti Vabariigi vaheline leping, mis käsitleb Euroopa Liidu juhitavate vägede staatust Djibouti Vabariigis Punase mere kriisiga seoses meresõiduvabaduse kaitsmiseks läbiviidava Euroopa Liidu merendusjulgeoleku operatsiooni (EUNAVFOR ASPIDES) raames

EUROOPA LIIT

ühelt poolt ja

DJIBOUTI VABARIIK, edaspidi „Djibouti“ või „vastuvõttev riik“,

teiselt poolt,

koos edaspidi „pooled“,

TUNDES MURET prahi- ja kaubalaevade vastu suunatud rünnakute sagenemise pärast ning rõhutades, kui tähtis on kõigi riikide laevade, sealhulgas Bab el Mandebi väina läbivate prahi- ja kaubalaevade meresõiduõiguste ja -vabaduste kasutamine Punasel merel kooskõlas rahvusvahelise õigusega,

VÕTTES ARVESSE:

— ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 2624 (2022) ja 2722 (2024),

— Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni, mis sõlmiti 10. detsembril 1982 Montego Bays,

— Nõukogu 8. veebruari 2024. aasta otsust (ÜVJP) 2024/583 Euroopa Liidu merendusjulgeoleku operatsiooni kohta meresõiduvabaduse kaitsmiseks seoses Punase mere kriisiga (EUNAVFOR ASPIDES) ([1]),

— Djibouti Vabariigi 12. märtsi 2024. aasta kirja, milles nõustutakse eelkõige operatsiooni EUNAVFOR ASPIDES siirmisega Djiboutisse, et hankida vajaminevat tuge,

— et käesolev leping ei mõjuta poolte õigusi ja kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisi kohtuid asutavatest muudest rahvusvahelistest lepingutest ja muudest õigusaktidest, sealhulgas Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudist,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Kohaldamisala ja mõisted

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse liidu juhitavate vägede ja nende isikkoosseisu suhtes.

2. Käesolevat lepingut kohaldatakse üksnes vastuvõtva riigi territooriumil, sealhulgas tema sisevetes, territoriaalmerel ja õhuruumis.

([1]) ELT L, 2024/583, 12.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/583/oj.

3. Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „Euroopa Liidu juhitavad väed“ või „EUNAVFOR“ – ELi sõjaline peakorter, operatsioonis osalevad riiklikud kontingendid, nende veesõidukid, õhusõidukid, varustus ja vahendid ning transpordivahendid;

b) „operatsioon“ – otsusega (ÜVJP) 2024/583 loodud Punase mere kriisiga seoses meresõiduvabaduse kaitsmiseks läbiviidava Euroopa Liidu merendusjulgeoleku operatsiooni (EUNAVFOR ASPIDES) ettevalmistamine, käivitamine, läbiviimine ja toetamine;

c) „operatsiooni ülem“ – operatsiooni ülem;

d) „ELi vägede juhataja“ – väejuhataja operatsioonitandril;

e) „ELi sõjaline peakorter“ – operatsiooni sõjalist juhtimist teostavale ELi väejuhatusele alluv sõjaline peakorter ja selle osad, olenemata nende asukohast;

f) „riiklikud kontingendid“ – ELi liikmesriikidele ja teistele operatsioonis osalevatele riikidele kuuluvad üksused, veesõidukid ja õhusõidukid ning elemendid;

g) „EUNAVFORi isikkoosseis“ – EUNAVFORi koosseisu määratud tsiviilisikud ja sõjaväelased, samuti operatsiooni ettevalmistamiseks missioonile siirdud isikud ning siirjariigi või ELi institutsiooni poolt missioonil osalevad isikud, kes viibivad operatsiooni raames vastuvõtva riigi territooriumil, välja arvatud kohapealt palgatud isikkoosseis ja rahvusvaheliste kaubandusettevõtjate palgatud isikkoosseis;

h) „kohapealt palgatud isikkooseis“ – isikkoosseisu liikmed, kes on vastuvõtva riigi kodanikud või seal alaliselt elavad isikud;

i) „rajatised“ – EUNAVFORile ja EUNAVFORi isikkoosseisule vajalikud valdused, majutuskohad ja maa-alad;

j) „siirjariik“ – oma riikliku kontingendi EUNAVFORi käsutusse andnud riik;

k) „veed“ – vastuvõtva riigi siseveed ja territoriaalmeri ning nende vete kohal asuv õhuruum;

l) „ametlik kirjavahetus“ – operatsiooni ja selle funktsioonidega seotud kogu kirjavahetus.

Artikkel 2

Üldsätted

1. EUNAVFOR ja EUNAVFORi isikkoosseis peavad kinni vastuvõtva riigi õigusaktidest ning hoiduvad tegudest või tegevusest, mis on vastuolus operatsiooni eesmärkidega.

2. EUNAVFOR teatab eelnevalt ja regulaarselt vastuvõtva riigi valitsusele selle territooriumit läbivate või sinna paigutatud isikkooseisu liikmete arvu ning samuti vastuvõtva riigi vetes tegutsevate ja vastuvõtva riigi sadamaid külastavate veesõidukite, õhusõidukite ja üksuste andmed.

3. Operatsioonis osaleva kolmanda riigi kodanike Djiboutisse siirmise või külaskäigu kavatsusest teatatakse eelnevalt verbaalnoodiga Djiboutile, et saada tema luba. Kui Djibouti ei esita viieteistkümne (15) päeva jooksul alates kõnealuse teate kättesaamisest kirjalikku vastuväidet, loetakse, et asjaomaste kolmandate riikide kodanike siirmine või külaskäik on saanud Djibouti ametivõimudelt vaikimisi loa.

Artikkel 3

Tuvastamine

1. Vastuvõtva riigi maismaaterritooriumil viibivad EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed peavad igal ajal kaasas kandma passi või sõjaväelase isikutunnistust.

2. EUNAVFORi sõidukitel, õhusõidukitel, veesõidukitel ja muudel transpordivahenditel on selgesti eristatav EUNAVFORi identifitseeriv märgistus ja/või registreerimismärk, millest teavitatakse eelnevalt asjakohaseid vastuvõtva riigi ametiasutusi.

3. EUNAVFORil on õigus kasutada oma rajatistel, sõidukitel ja muudel transpordivahenditel Euroopa Liidu lippu ning märgistusi, nagu näiteks sõjaväeline sümboolika, auastmed ja ametlikud sümbolid. EUNAVFORi isikkoosseisu vormiriietusel on selgesti eristatav EUNAVFORi embleem.

4. Operatsioonis osalevate riiklike kontingentide lippe või sümboolikat võib kasutada EUNAVFORi rajatistel, sõidukitel ja muudel transpordivahenditel ning vormiriietusel vastavalt ELi vägede juhataja otsustele.

Artikkel 4

Piiri ületamine ja liikumine vastuvõtva riigi territooriumil

1. EUNAVFORi isikkooseisu liikmed esitavad vastuvõtva riigi territooriumile sisenemisel kehtiva passi ja esimese sisenemise korral, välja arvatud EUNAVFORi veesõidukite või õhusõidukite meeskonnaliikmed, EUNAVFORi poolt välja antud individuaalse või kollektiivse lähetuskorralduse. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed vabastatakse vastuvõtva riigi territooriumile sisenemisel, seal viibides ja sealt lahkudes immigratsioonireeglite täitmisest ning tollikontrollist. EUNAVFORi veesõidukite ja õhusõidukite meeskonnaliikmed vabastatakse viisareeglite täitmisest.

2. EUNAVFORi isikkoosseis vabastatakse välismaalaste registreerimist ja kontrolli käsitlevatest vastuvõtva riigi õigusnormide täitmisest, kuid ta ei omanda mingit õigust alalisele asukohale või elukohale vastuvõtva riigi territooriumil.

3. Vastuvõtvale riigile esitatakse teavitamise eesmärgil tema territooriumile sisenevate EUNAVFORi vahendite üldloetelu.

Nendel vahenditel on EUNAVFORi tunnus. EUNAVFOR on vabastatud muude tollidokumentide esitamisest ning kontrollidest.

4. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed võivad vastuvõtva riigi territooriumil juhtida mootorsõidukeid, veesõidukeid ja õhusõidukeid tingimusel, et neil on vastavalt vajadusele siirjariigi välja antud kehtiv riiklik, rahvusvaheline või sõjaväeline juhiluba või piloodituunistus.

5. Operatsiooni läbiviimiseks annab vastuvõttev riik EUNAVFORile ja EUNAVFORi isikkoosseisule liikumis- ja reisimisvabaduse tema territooriumil, sealhulgas tema vetes ja õhuruumis. Vastuvõtva riigi territoriaalmerel kehtiv liikumisvabadus hõlmab peatumist ja ankrusse jäämist.

6. Operatsiooni läbiviimiseks võib EUNAVFOR vetes veesõidukilt startida, veesõidukile maandada või pardale võtta õhusõidukeid ja sõjalisi seadmeid.

7. Operatsiooni läbiviimiseks võivad EUNAVFOR ja tema üüritavad transpordivahendid kasutada avalikke teid, sildu, parvlaevu ja lennujaamu ilma makse ja muid selliseid tasusid maksmata. EUNAVFOR ei ole vabastatud taotletud ja kasutatud teenuste rahalisest hüvitamisest.

8. Djibouti annab EUNAVFORile loa pääseda juurde välismaistele sõjaväerajatistele Djiboutis ja kasutada neid maksimaalselt kümne (10) isiku siirmiseks.

EUNAVFOR teatab Djiboutile verbaalnoodiga nende isikkoosseisu liikmete arvu, kelle ta on siirnud 1. jaanuari 2026. aasta seisuga kõnealustesse sõjaväerajatistesse esimeses lõigus osutatud ülemmäära piires.

ELi ja Djibouti Vabariigi tunnustatud erandlike asjaolude korral ning eelkõige juhul, kui operatsioonil ei ole aluse pardal paiknevat peakorterit, võib EUNAVFOR siirda kuueks (6) kuuks ühte asjaomasesse sõjaväerajatisse ajutiselt veel kakskümmend (20) isikut. Erandlikud asjaolud ja siirmise üksikasjad teatatakse Djibouti Vabariigile verbaalnoodiga, et saada tema luba. Kui Djibouti ei esita viieteistkümne (15) päeva jooksul alates kõnealuse teate kättesaamisest kirjalikku vastuväidet, loetakse, et asjaomaste täiendavate isikute ajutine siirmine on saanud Djibouti ametivõimudelt vaikimisi loa. Niipea kui erandlikud asjaolud lõppevad, vähendatakse Djibouti välismaistesse sõjaväerajatistesse siirdud isikkoosseisu arvu maksimaalselt kümne (10) liikmeni.

Artikkel 5

Vastuvõtva riigi poolt EUNAVFORile antud privileegid ja immuniteedid

1. EUNAVFORi rajatised, veesõidukid ja õhusõidukid on puutumatud. Vastuvõtva riigi esindajad võivad aga nendesse siseneda ELi vägede juhataja nõusolekul.

2. EUNAVFORil, selle omandil ja vahenditel, olenemata nende asukohast ja haldajast, on täielik kohtulik puutumatus.

3. EUNAVFORi rajatiste, nende sisustuse ja neis olevate muude esemete ning transpordivahendite suhtes ei saa rakendada läbiotsimist, rekvireerimist, arestimist ega sundtäitmist.

4. EUNAVFORi arhiivid ja dokumendid on puutumatud igal ajal, olenemata nende asukohast.

5. EUNAVFORi ametlik kirjavahetus on puutumatu.

6. Vastuvõttev riik lubab riiki sisse tuua operatsiooniks vajalikud vahendid ja vabastab need kõigist tollimaksudest, lõivudest ja samalaadsetest tasudest, välja arvatud maksudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude osutatud teenustega.

7. EUNAVFOR on operatsiooni läbiviimisel vabastatud kõigist riiklikest, piirkondlikest ja kohalikest maksudest, lõivudest ja samalaadsetest tasudest seoses ostetud ja imporditud kaupadega, EUNAVFORile osutatud teenustega ja kasutatud rajatistega.

EUNAVFOR ei ole vabastatud osutatud teenuste eest makstavatest maksudest ja muudest kuludest.

Artikkel 6

Vastuvõtva riigi poolt EUNAVFORi isikkoosseisule antud privileegid ja immuniteedid

1. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmeid ei või ühelgi viisil vahistada ega kinni pidada. Kui vastuvõtva riigi politseitöötajad tabavad isikkoosseisu liikme avalikus kohas õigusrikkumiselt ja kui õigusrikkuja on kahjustanud vastuvõtva riigi kodaniku füüsilist puutumatust, on politseitöötajatel õigus pidada tema kaitsmiseks kinni kuni EUNAVFORi pädevate ametiisikute kohalesaabumiseni.

2. EUNAVFORi isikkoosseisu dokumendid, kirjavahetus ja omand on puutumatud, välja arvatud lõikes 6 osutatud täitemeetmete puhul.

3. EUNAVFORi isikkoosseisul on vastuvõtvas riigis kriminaalkohtulik puutumatus.

Asjaomane siirjariik või asjaomane ELi institutsioon võib lähtuvalt olukorrast EUNAVFORi isikkoosseisu kriminaalkohtulikust puutumatusest loobuda. Selline loobumine peab alati olema esitatud kirjalikult.

4. EUNAVFORi isikkoosseisul on vastuvõtvas riigis tsiviil- ja halduskohtulik puutumatus ametiülesannete täitmisel tehtud suuliste ja kirjalike avalduste ning ametiülesannete täitmisel sooritatud kõigi tegude suhtes.

Kui EUNAVFORi isikkoosseisu liikme suhtes on vastuvõtva riigi kohtus algatatud tsiviilasi, teatatakse sellest kohe ELi vägede juhatajale ja siirjariigi pädevale asutusele või ELi institutsioonile. Enne kohtumenetluse algatamist tõendavad ELi vägede juhataja ja siirjariigi pädev asutus või ELi institutsioon kohtule, kas EUNAVFORi isikkoosseisu liige pani kõnealuse teo toime oma ametiülesannete täitmisel.

Kui tegu pandi toime ametiülesannete täitmisel, kohtumenetlust ei algatata ja kohaldatakse artiklit 15. Kui tegu ei pandud toime ametiülesannete täitmisel, võib kohtumenetlust jätkata.

Vastuvõttev riik tagab, et pädev kohus tunnustab ELi vägede juhataja ja siirjariigi pädeva asutuse või ELi asjaomase institutsiooni tõendit.

EUNAVFORi isikkoosseisu liikme poolt tsiviilkohtumenetluse algatamine jätab kõnealuse liikme ilma kohtulikust puutumatusest põhihagiga otseselt seotud vastuhagi suhtes.

5. EUNAVFORi isikkoosseis ei ole kohustatud esinema kohtus tunnistajana.

6. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmete suhtes ei või võtta ühtegi täitemeedet, välja arvatud juhul, kui nende vastu on algatatud nende ametiülesannetega mitteseotud tsiviilkohtumenetlus. EUNAVFORi isikkoosseisu asjaomase liikmeomandit, mis on ELi vägede juhataja kinnituse kohaselt vajalik nende ametiülesannete täitmiseks, ei saa kohtuotsuste, -lahendite või -määruste täitmiseks arestida. Tsiviilkohtumenetluse puhul ei rakendata EUNAVFORi isikkoosseisu suhtes mingisuguseid isikliku vabaduse piiranguid ega muid piiravaid meetmeid.

7. EUNAVFORi isikkoosseisu puutumatus vastuvõtva riigi jurisdiktsiooni suhtes ei vabasta selle liikmeid asjaomaste siirjariikide jurisdiktsioonist.

8. EUNAVFORi isikkoosseis on vabastatud neile EUNAVFORi või siirjariikide poolt makstava palga ja tasude ning väljaspool vastuvõtvat riiki saadud tulude mis tahes vormis maksustamisest vastuvõtvas riigis.

9. Vastuvõttev riik lubab vastavalt oma õigusnormidele EUNAVFORi isikkoosseisu isiklikuks kasutamiseks mõeldud esemeid riiki tuua ja vabastab need kõigist tollimaksudest, lõivudest ja muudest vastavatest tasudest, välja arvatud maksudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude selliste teenustega.

EUNAVFORi isikkoosseisu isiklikku pagasit ei kontrollita, välja arvatud juhul, kui on tõsine põhjus arvata, et pagasis on asju või esemeid, mis ei ole mõeldud isiklikuks kasutamiseks, või kaupu, mille import või eksport on vastuvõtva riigi õigusaktidega keelatud või mida tuleb vastuvõtva riigi karantiinireeglite kohaselt kontrollida. Sellist kontrolli võib teha üksnes asjaomase EUNAVFORi isikkoosseisu liikme või EUNAVFORi volitatud esindaja juuresolekul.

Artikkel 7

Kohapealt palgatud isikkoosseis

1. EUNAVFORi kohapealt palgatud isikkoosseis peab koosnema eranditult Djiboutikodanikest, välja arvatud erandjuhtudel, kui Djibouti lubab tööle võtta Djiboutis alaliselt elavaid välismaalasi.

2. Kohapealt palgatud EUNAVFORi isikkoosseisu suhtes privileegid ja immuniteedid ei kehti. Vastuvõttev riik teostab oma jurisdiktsiooni nimetatud isikkoosseisu suhtes aga selliselt, et mitte ülemäära häirida operatsiooni ülesannete täitmist.

Artikkel 8

Kriminaaljurisdiktsioon

Siirjariigi pädevad asutused võivad koostöös vastuvõtva riigi pädevate asutustega teostada vastuvõtva riigi territooriumil neile siirjariigi õigusaktidega antud kogu kriminaal- ja distsiplinaarjurisdiktsiooni kõigi EUNAVFORi isikkoosseisu liikmete suhtes, kes alluvad siirjariigi asjaomastele õigusaktidele.

Artikkel 9

Vormiriietus ja relvad

1. Vormiriietust kantakse vastavalt ELi vägede juhataja poolt vastu võetud korrale.

2. EUNAVFORi sõjaväelased võivad operatsiooni eesmärgil kanda või transportida relvi ja laskemoona tingimusel, et nende sõjaväeline juhtkond on selleks loa andnud.

Artikkel 10

Vastuvõtva riigi toetus ja lepingute sõlmimine

1. Vastuvõttev riik nõustub taotluse korral EUNAVFORi abistama sobivate rajatiste leidmisel.

2. Vastuvõttev riik annab oma vahendite ja võimete piires abi operatsiooni ettevalmistamisel, käivitamisel, läbiviimisel ja toetamisel.

3. Vastuvõtvas riigis EUNAVFORi sõlmitud lepingute suhtes kohaldatav õigus määratakse kindlaks asjaomase lepinguga.

4. Lepingus võidakse kindlaks määrata, et lepingu kohaldamisest tulenevate vaidluste korral kohaldatakse artikli 15 lõigetes 3 ja 4 osutatud vaidluste lahendamise korda.

5. Vastuvõttev riik hõlbustab EUNAVFORi poolt äriüksustega operatsiooni eesmärgil sõlmitud lepingute rakendamist.

Artikkel 11

Rajatistes tehtavad muudatused

EUNAVFOR võib vastavalt operatsiooni vajadustele rajatisi ehitada, muuta või muul moel kohandada vastuvõtva riigi eelneval nõusolekul.

Artikkel 12

EUNAVFORi isikkoosseisu liikme surm

1. ELi vägede juhatajal on õigus korraldada EUNAVFORi isikkoosseisu surnud liikme ja tema isikliku vara kodumaale tagasi toimetamine ning võtta selleks vajalikud meetmed.

2. EUNAVFORi isikkoosseisu surnud liiget ei lahata ilma asjaomase riigi nõusoleku ega EUNAVFORi või asjaomase riigi esindaja juuresviibimiseta.

3. Vastuvõttev riik ja EUNAVFOR teevad võimalikult ulatuslikku koostööd, et EUNAVFORi isikkoosseisu surnud liige kiiresti kodumaale tagasi toimetada.

Artikkel 13

EUNAVFORi ja sõjaväepolitsei julgeolek

1. Vastuvõttev riik võtab kõik asjakohased meetmed EUNAVFORi ja selle isikkoosseisu ohutuse ja julgeoleku tagamiseks väljaspool EUNAVFORi rajatisi.

2. EUNAVFORil on vastuvõtva riigi territooriumil ning tema sisevetes lubatud koostöös vastuvõtva riigi pädevate asutustega võtta vajalikke meetmeid EUNAVFORi rajatiste, veesõidukite, õhusõidukite ja tema kaitstavate veesõidukite kaitseks igasuguse välise rünnaku või sissetungi eest.

3. ELi vägede juhataja võib rajatistes korra tagamiseks moodustada sõjaväepolitsei üksuse.

4. Lõikes 3 osutatud sõjaväepolitsei üksus võib EUNAVFORi isikkoosseisu seas korra ja distsipliini tagamiseks tegutseda ka väljaspool kõnealuseid rajatisi, pidades nõu ja tehes koostööd vastuvõtva riigi sõjaväepolitsei või politseiga.

Artikkel 14

Side

1. EUNAVFOR võib paigaldada ja kasutada raadiosaatjaid ja -vastuvõtjaid, samuti satelliitsidesüsteeme. EUNAVFOR teeb koostööd vastuvõtva riigi pädevate asutustega, et vältida konflikte asjakohaste sageduste kasutamisel. Vastuvõttev riik võimaldab sagedusaladele juurdepääsu vastavalt riigis kehtivatele õigusaktidele.

2. EUNAVFORil on õigus pidada piiramatult sidet raadio (sealhulgas satelliit-, mobiil- ja käsiraadio), telefoni, telegraafi, telefaksi ja muude vahendite abil ning samuti õigus paigaldada selliseks sidepidamiseks rajatistesse või nende vahele vajalikud vahendid, sealhulgas vedada kaableid ja maaliine operatsiooni jaoks.

3. EUNAVFOR võib teha rajatiste piires vajalikke korraldusi EUNAVFORile või selle isikkooseisule saabuva ja neilt väljuva posti edastamiseks.

4. Käesoleva artikli kohaldamise korras lepitakse kokku vastuvõtva riigi pädevate asutustega.

Artikkel 15

Kahjunõuded surma, vigastuse, kahju või kaotsimineku korral

1. Kahjunõuded era- või riigiomandile tekitatud kahju või selle kaotsimineku korral ning nõuded isikute surma või vigastuse ja EUNAVFORi omandile tekitatud kahju või selle kaotsimineku korral lahendatakse rahumeelselt.

2. Lõikes 1 osutatud nõuded edastatakse vastuvõtva riigi pädevate asutuste kaudu EUNAVFORile, kui nõude esitas vastuvõtva riigi juriidiline või füüsiline isik, või vastuvõtva riigi pädevatele asutustele, kui nõude esitas EUNAVFOR.

3. Kui vaidlust ei saa rahumeelselt lahendada, esitatakse kahjunõue kahjunõuete komisjonile, mis koosneb võrdsetel alustel EUNAVFORi ja vastuvõtva riigi esindajatest. Nõuded lahendatakse ühisel kokkuleppel.

4. Kui kahjunõuete komisjonis lahendust ei saavutata, kohaldatakse järgmisi reegleid:

a) 80 000 euro suurused ja väikesemad nõuded lahendatakse vastuvõtva riigi ja ELi esindajate vahel diplomaatilisel teel;

b) üle 80 000 euro suurused nõuded esitatakse vahekohtule, mille otsused on siduvad.

5. Lõike 4 punktis b osutatud vahekohtusse kuulub kolm vahekohtunikku, kellest ühe määrab vastuvõttev riik, teise määrab EUNAVFOR ja kolmanda määravad vastuvõttev riik ja EUNAVFOR ühiselt. Kui üks pooltest ei määra vahekohtunikku kahe kuu jooksul või kui vastuvõtva riigi ja EUNAVFORi vahel ei saavutata kolmanda vahekohtuniku määramise suhtes kokkulepet, määrab kõnealuse vahekohtuniku Djibouti ülemkohus.

6. EUNAVFORi ja vastuvõtva riigi haldusasutuste vahel sõlmitakse haldusleping eesmärgiga määrata kindlaks kahjunõuete komisjoni ja vahekohtu pädevus, nendes organites kohaldatav kord ja nõuete esitamise tingimused.

Artikkel 16

Sidepidamine ja vaidlused

1. Kõiki käesoleva lepingu kohaldamisega seotud küsimusi vaatavad EUNAVFORi esindajad ja vastuvõtva riigi pädevad asutused läbi ühiselt.

2. Eelneva kokkuleppe puudumise korral lahendatakse käesoleva lepingu tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused vastuvõtva riigi ja ELi esindajate vahel eranditult diplomaatilisel teel.

Artikkel 17

Muud sätted

1. Kui käesolevas lepingus viidatakse EUNAVFORi ja EUNAVFORi isikkoosseisu privileegidele, immuniteetidele ja õigustele, vastutab vastuvõtva riigi valitsus nende rakendamise ja järgimise eest asjakohaste pädevate kohalike ametiasutuste poolt.

2. Ühtegi käesoleva lepingu sätet ei ole kavandatud ega tõlgendata nii, et sellega tehtaks erandeid mis tahes õigustest, mis ELi liikmesriigil või muul EUNAVFORis osaleval riigil võivad olla muude lepingute kohaselt.

Artikkel 18

Rakenduskord

Käesoleva lepingu kohaldamiseks võidakse operatiiv-, haldus-, finants- ja tehnilistes küsimustes sõlmida eraldi lepinguid ELi vägede juhataja ja vastuvõtva riigi haldusasutuste vahel.

Artikkel 19

Jõustumine ja lõpetamine

1. Käesolev leping jõustub selle allakirjutamise päeval ja kehtib kaksteist (12) kuud, pärast mida lepivad pooled kokku esmases läbivaatamises. Käesolevat lepingut pikendatakse järjestikuste üheaastaste ajavahemike kaupa, välja arvatud juhul, kui üks pool teatab teisele poolele lepingu lõpetamisest vähemalt üks kuu ette.

2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 kohaldatakse artikli 4 lõiget 7, artikli 5 lõikeid 1, 2, 3, 6 ja 7, artikli 6 lõikeid 1, 3, 4, 6, 8 ja 9, artiklit 11 ning artiklit 15 alates EUNAVFORi isikkoosseisu esimese liikme siirmisest, kui see kuupäev on varasem kui käesoleva lepingu jõustumise kuupäev.

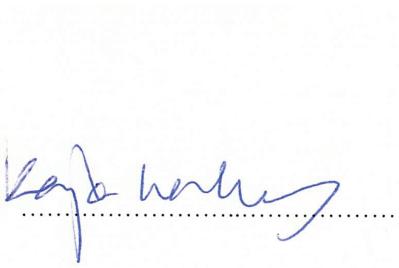
3. Käesolevat lepingut võib muuta poolte kirjalikul kokkuleppel.

4. Käesoleva lepingu lõpetamine ei mõjuta õigusi ega kohustusi, mis tulenevad käesoleva lepingu täitmisest enne selle lõpetamist.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Sõlmitud kahe tuhande kahekümne kuuenda aasta juulikuu kuueteistkümnendal päeval Djiboutis prantsuse keeles kahes eksemplaris.

Euroopa Liidu nimel

Djibouti Vabariigi nimel

